

Для оптимізації процесу пошуку наукових ресурсів у бібліотечних фондах рекомендується:

- удосконалити навички роботи з відомими інструментами пошуку та вивчати нові;
- систематично оновлювати список ключових слів та фраз для пошуку;
- активно використовувати фільтри та параметри пошуку підвищення релевантності результатів;
- критично оцінювати авторитетність й актуальність знайдених джерел;
- зберігати та організувати знайдені наукові статті для подальшого використання.

Бібліотечним фондам також варто оцінювати перспективи розвитку пошукових алгоритмів та методів, які пропонує сама бібліотека:

- досліджувати вплив нових технологій, таких як штучний інтелект, на пошук наукових ресурсів;
- аналізувати споживчу поведінку користувачів бібліотечних фондів для розробки індивідуальних підходів до пошуку.

Ці напрямки можуть сприяти подальшому вдосконаленню процесу пошуку наукових статей та сприяти розвитку сфери наукових досліджень.

В. Гришин

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ «ЕЛЕКТРОННА УКРАЇНА»

V. Hryshyn

INFORMATION AND COMMUNICATION SUPPORT OF THE “ELECTRONIC UKRAINE” PROGRAM

Україна активно розвиває ініціативи у сфері електронного уряду з основною метою забезпечення громадян оперативною та об'єктивною інформацією щодо діяльності влади на всіх рівнях, від центрального до місцевого. Цей процес розвитку має відповідати найвищим міжнародним стандартам і наближатися до практик країн, які є лідерами в цій галузі, таких як Канада, Англія, США та інші.

Поступовий розвиток системи електронного уряду передбачає перехід від простого надання громадянам інформації до взаємодії між громадянами та владою в процесі спільної розробки рішень, а також надання громадянам різних послуг за допомогою Інтернету, таких як отримання довідок, реєстрація цивільно-правових документів, подача податкових декларацій і т. д.

Паралельно з цим розвиток системи електронного уряду потребує забезпечення доступом суспільства до інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та підвищення інформованості громадян щодо можливостей використання ІКТ.

Програма «Електронна Україна» розрахована для широкого впровадження системи електронного уряду в Україні і включає такі заходи:

- 1) Створення Єдиного інтернет-порталу органів виконавчої влади, що передбачає інтеграцію вебсайтів та електронних інформаційних систем та ресурсів органів виконавчої влади з обов'язковим дотриманням стандартів щодо захисту інформації.

- 2) Розробка процедур надання державних (адміністративних) послуг фізичним та юридичним особам органами виконавчої влади через Інтернет.
- 3) Створення віртуальних приймальень органів державної влади на всіх рівнях.
- 4) Створення й регулярне оновлення вебсайтів органів місцевої державної влади та органів місцевого самоврядування.
- 5) Підтримка широкого використання програмного забезпечення з відкритим вихідним кодом для підтримки інформаційно-аналітичної діяльності органів державної влади та системи електронного уряду.
- 6) Забезпечення використання електронного цифрового підпису в органах державної влади, а також інші заходи.

У ході проведення реформ у сфері діяльності держави за допомогою інтеграції послуг значущу роль відіграють такі аспекти:

- 1) Спрощення процесу надання інтегрованої інформації та послуг, що не потребує від користувача знань про докладну структуру державного апарату.
- 2) Об'єднання державних органів, систем, процесів та послуг з метою створення вебпорталів, спрямованих на задоволення потреб користувачів.

З урахуванням цих чинників, урядовий портал повинен функціонувати в трьох аспектах:

- 1) Публікація інформації.
- 2) Здійснення трансакцій всередині окремих державних установ.
- 3) Здійснення трансакцій, що вимагають інтеграції між різними державними структурами.

Багато мали повністю інтегровані портали, які забезпечували б можливість проведення різноманітних трансакцій для громадян і підприємств та відповідали б моделі, орієнтованій на потреби користувачів, які стосуються ключових подій у житті людини або діяльності підприємств.

Стратегія розвитку електронного уряду передбачає, що державні послуги будуть доступні через різні канали, включаючи персональні комп'ютери, інформаційні кіоски, мобільні телефони, цифрове телебачення, телефонні центри обслуговування та контактні центри. У більшості країн, включаючи Україну, багато державних установ на різних рівнях влади створюють власні портали. Проте передбачається, що частина цих порталів та їхні послуги за окремими секторами державної діяльності будуть інтегровані в центральний урядовий портал. Важливо, що розробка окремих порталів має спиратися на загальні компоненти електронного бізнесу, тобто на загальну інформаційно-телекомунікаційну інфраструктуру і набір стандартів. Так, нові автономні портали повинні використовувати єдині державні стандарти аутентифікації (перевірки справжності клієнта) й забезпечення обмежень доступу до інформації, а також, за можливістю, послуги комерційних порталів.

У рамках архітектурної моделі електронного уряду урядові портали виконують дві основні функції:

1. Надають доступ до послуг користувачам (клієнтська частина).
2. Забезпечують розробників порталів установ та відомств єдиним стабільним набором інтерфейсів для розробки їхніх власних систем.

Центральний урядовий портал розглядається передусім як важливий складовий елемент інфраструктури для надання єдиної платформи для розробників державних інформаційних систем.

Компоненти електронного бізнесу в рамках архітектурної моделі електронного уряду — це стандарти, які централізовано визначені для різних аспектів, таких як забезпечення безпеки трансакцій та інформації, аутентифікація, використання смарт-карт.

У процесі впровадження архітектурної моделі електронного уряду важливо прийняти загальні стандарти й інфраструктуру для забезпечення взаємодії та обміну інформацією між державними установами, відомствами, громадянами та підприємствами. Ключовими елементами цієї взаємодії є захищений урядовий Інтранет, який є основою для обміну електронною поштою та електронними документами між державними структурами, громадянами й комерційними організаціями.

Л. Пугач

ВЕБСАЙТ — ІНСТРУМЕНТ ДИСТАНЦІЙНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА КОМУНІКАЦІЇ

Л. Puhach

WEBSITE — REMOTE SERVICE AND COMMUNICATION TOOL

Глобальні зміни у сфері інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), які впливають на суспільство в цілому, зокрема на освіту, науку, культуру, виробництво, відповідно, спрямовуються й на бібліотеки як соціальні структури, що активно комунікують із зовнішнім середовищем. Безперечно на фоні загальноцивілізаційного розвитку та динамічних змін українського інформаційного суспільства, бібліотека як культурно-освітній центр стрімко трансформується в науково-інформаційний. Насамперед це стосується динамічного розвитку, призначення, соціальних функцій, вироблення нової стратегії та адаптації системи інноваційних послуг на інформаційні виклики й потреби користувачів. Бібліотека як установа інформаційного сервісу дедалі активніше розширює свої функції, і з традиційно панівною в ретроспективі дидактичною спрямованістю — нині направлена у сферу інформаційних послуг.

Одним із важливих інструментів дистанційного обслуговування користувачів є вебсайт. Аналіз вебсайтів бібліотек, їхніх функцій присвячені наукові розвідки українських дослідників, зокрема О. Грогуль, Ю. Артемова, О. Жабіна, наукових працівників Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського — Н. Задорожньої, Ж. Левченко, О. Непляхи. Питання змісту, структури та інформаційного наповнення вебсайту досліджували Л. Філіпова, Д. Зубченко, Г. Нежурбіда, Л. Трачук, Д. Соловяненко та ін. Нині досвід обласних універсальних наукових бібліотек у повній мірі мало досліджений і недостатньо висвітлений у наукових доробках фахівців.

Практика створення вебсайтів різних компаній, організацій свідчить, що існують певні загальноприйняті вимоги, яким повинні відповідати й віртуальні представництва соціальних інституцій. Як зазначає Л. Філіпова, вони базуються на загальних критеріях якості вебсерверів, зокрема такими показниками є:

- простота навігації;
- глибина змісту;
- стабільність інформаційних ресурсів;
- оперативність оновлення інформації;
- доступність для користувачів;